

EĞİTİM-İŞ'İN YKS 2022 RAPORU

2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) 18 Haziran Cumartesi Temel Yeterlilik Testi (TYT), 19 Haziran Pazar günü Alan Yeterlilik Testleri (AYT) ve 19 Haziran Pazar günü Yabancı Dil Testi (YDT) olmak üzere üç uygulamada gerçekleştirilmiştir. Sınava 2021 yılında başvuran ve giren aday sayıları Tablo 1’de, 2022 yılı için Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 1. YKS’ye 2021 yılında başvuran ve giren öğrenci sayıları

	TYT Oturumu	AYT Oturumu	YDT Oturumu
Başvuran Aday Sayısı	2.592.390	1.781.678	130.491
Sınava Giren Aday Sayısı	2.416.974	1.627.145	104.917
Sınava Girmeyen Aday Sayısı	175.416	154.533	25.574
Sınavı Geçersiz Sayılan Aday Sayısı	226	62	8
Sınavı Geçerli Aday Sayısı	2.416.748	1.627.083	104.909

Tablo 2. YKS’ye 2022 yılında başvuran ve giren öğrenci sayıları

	TYT Oturumu	AYT Oturumu	YDT Oturumu
Başvuran Aday Sayısı	3.234.318	2.056.466	168.418
Sınava Giren Aday Sayısı	3.008.287	1.852.678	132.485
Sınava Girmeyen Aday Sayısı	226.031	203.788	35.933
Sınavı Geçersiz Sayılan Aday Sayısı	258	43	6
Sınavı Geçerli Aday Sayısı	3.008.029	1.852.635	132.479

Tablo 2’ye göre TYT oturumuna 3.234.318 başvuru olmuş ve 3.008.287 aday sınava girmiştir. AYT oturumuna ise 2.056.466 aday başvurmuş ve 1.852.678 aday sınava girmiştir. YDT oturumuna 168.418 aday başvururken 132.485’i sınava girmiştir.

YKS'ye 2021'de 2.416.974 aday katılmıştır. Bu yıl sınava 3 milyondan fazla adayın girdiği düşünüldüğünde yığılmanın her geçen gün arttığı görülmektedir. İki yıl arasında sınava giren aday sayısında 591.539 kişilik muazzam bir artış olmuştur. Bu durumun, sonuçları itibariyle gençlerimizde büyük bir umutsuzluğa ve hayal kırıklığına yol açması muhtemeldir. Bir taraftan maddi olanakları yetersiz olan ailelerin çocukları için öğrenim görmek zorlaşırken diğer taraftan olanakları daha iyi olan aileler için taban puan uygulaması kaldırılarak minimum yeterlikleri dahi olmayan adayların özellikle özel/vakıf üniversitelerinde öğrenim görmelerinin önü açılmıştır.

YKS 2022'nin verileri, geçen seneki sınavın verileriyle kıyaslandığında daha da anlam kazanmaktadır.

Testlerde elde edilen istatistikler 2021 yılı için Tablo 3'te, 2022 yılı için Tablo 4'te verilmiştir.

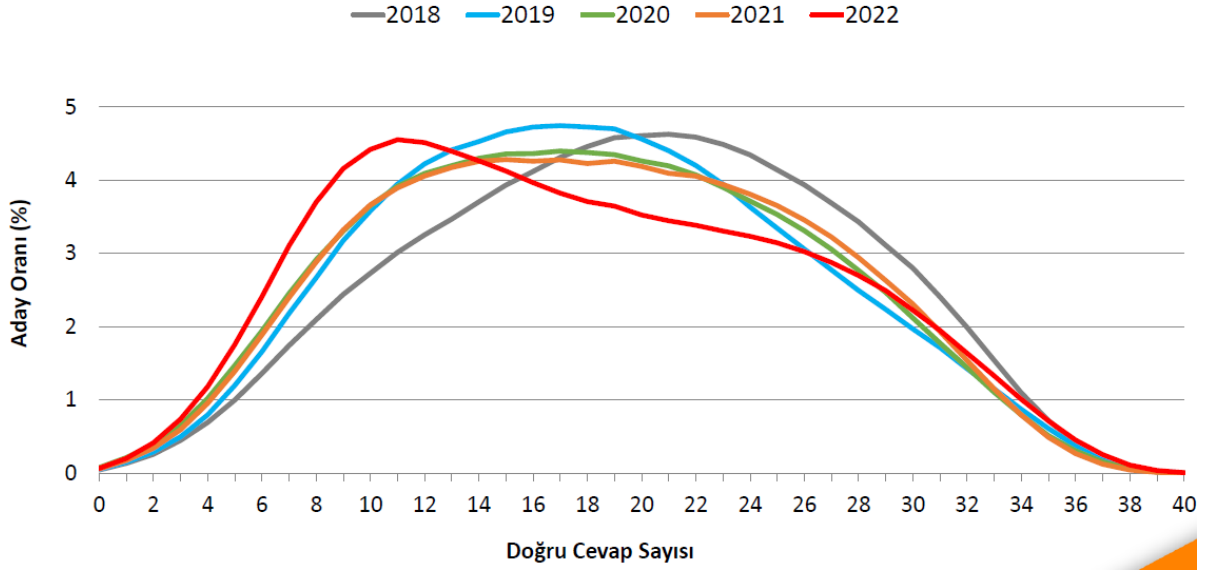
Tablo 3. 2021 yılı YKS testleri betimsel istatistikler

Oturum	Test	Soru Sayısı	Ortaöğretim Kurumlarının Son Sınıfında Okuyan Adaylar			Tüm Adaylar		
			Aday Sayısı*	Ortalama	Standart Sapma	Aday Sayısı*	Ortalama	Standart Sapma
TYT	Türkçe	40	935.058	18,738	7,881	2.416.748	18,404	7,752
	Sosyal Bilimler	20		8,574	4,188		8,340	4,210
	Temel Matematik	40		5,546	5,867		5,117	5,595
	Fen Bilimleri	20		3,796	4,363		3,212	4,097
AYT	Türk Dili ve Edebiyatı	24	741.214	5,932	5,121	1.627.083	6,448	5,290
	Tarih-1	10		1,777	1,863		1,945	1,943
	Coğrafya-1	6		2,147	1,773		2,303	1,798
	Tarih-2	11		1,092	1,495		1,268	1,661
	Coğrafya-2	11		2,707	2,732		2,989	2,859
	Felsefe Grubu	12		1,792	2,261		2,020	2,443
	DKAB/Ek Felsefe Grubu	6		1,537	1,588		1,601	1,608
	Matematik	40		5,294	6,923		5,297	6,771
	Fizik	14		1,564	2,383		1,462	2,286
	Kimya	13		1,991	3,268		1,891	3,195
	Biyoloji	13		2,502	3,551		2,411	3,459
	YDT	Almanca		80	754		43,123	22,393
Arapça		80	1.346	37,130	22,694	3.443	38,316	22,774
Fransızca		80	456	43,989	17,358	718	40,744	19,263
İngilizce		80	49.625	39,273	21,861	98.641	39,054	21,366
Rusça		80	142	52,007	21,228	398	45,387	23,589

Tablo 4. 2022 yılı YKS testleri betimsel istatistikler

Oturum	Test	Soru Sayısı	Ortaöğretim Kurumlarının Son Sınıfında Okuyan Adaylar			Tüm Adaylar		
			Aday Sayısı*	Ortalama	Standart Sapma	Aday Sayısı*	Ortalama	Standart Sapma
TYT	Türkçe	40	901.757	19,358	8,289	3.008.029	17,778	8,199
	Sosyal Bilimler	20		8,653	4,040		7,992	4,027
	Temel Matematik	40		8,170	9,216		6,938	8,273
	Fen Bilimleri	20		3,937	4,631		3,231	4,043
AYT	Türk Dili ve Edebiyatı	24	707.612	6,196	5,238	1.852.635	6,639	5,246
	Tarih-1	10		2,381	2,007		2,641	2,066
	Coğrafya-1	6		2,670	1,959		2,909	1,964
	Tarih-2	11		1,648	2,060		1,950	2,241
	Coğrafya-2	11		3,298	3,183		3,665	3,192
	Felsefe Grubu	12		1,858	2,224		2,124	2,348
	DKAB/Ek Felsefe Grubu	6		1,304	1,489		1,431	1,530
	Matematik	40		7,724	9,989		7,248	9,424
	Fizik	14		2,154	2,898		2,027	2,680
	Kimya	13		1,734	3,096		1,593	2,899
	Biyoloji	13		2,174	2,994		2,051	2,816
YDT	Almanca	80	812	42,916	24,208	2.467	36,167	22,768
	Arapça	80	1.474	34,130	22,957	4.688	35,513	22,940
	Fransızca	80	507	43,456	19,632	857	38,782	20,982
	İngilizce	80	60.415	39,842	21,543	123.903	39,119	21,200
	Rusça	80	128	49,797	22,810	564	41,457	23,439

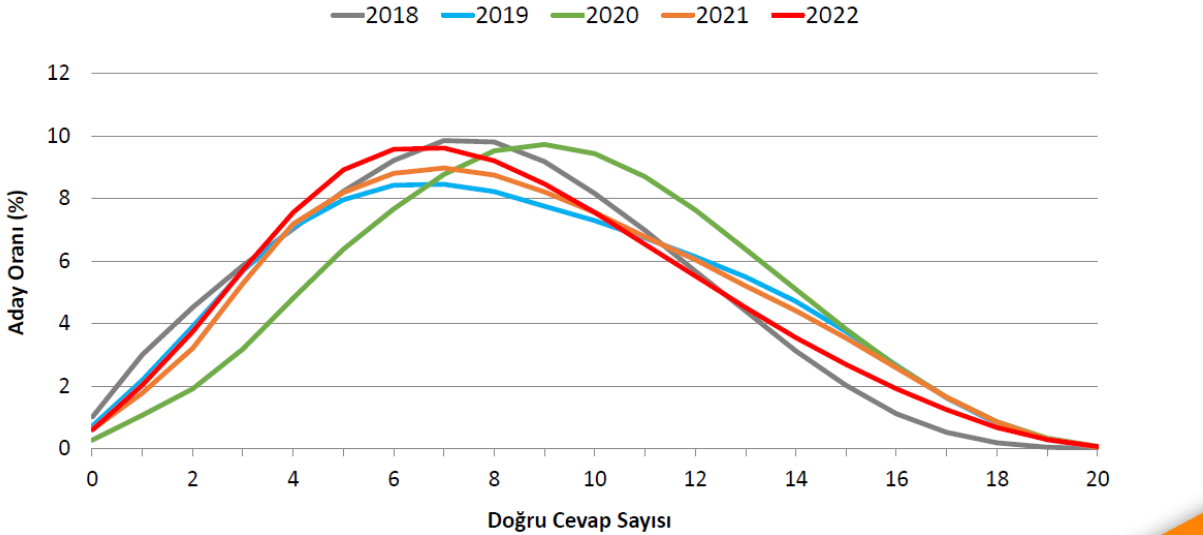
Tablo 3 ve 4 birlikte değerlendirildiğinde 2021 yılından 2022 yılına AYT’de ortalama Türkçe için 18.404’ten 17.778’e, Sosyal Bilimler için 8.340’tan 7.992’ye düşmüştür. Sendika olarak yıllardır netlerindeki vahametine dikkat çektiğimiz temel matematik ve fen bilimlerinde de yine artış bile denemeyen oran değişiklikleriyle netler yerlerde sürünmektedir. Temel matematikte 6.938, fen bilimlerinde 3.212 net ortalaması, bu eğitim sisteminin öğrencilere matematiksel düşüncüyü vermekten ne kadar uzak olduğunu da bir kez daha göstermektedir.

Şekil 1. TYT Türkçe testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Şekil incelendiğinde kırmızı renkle gösterilen 2022 yılındaki TYT Türkçe testinin öğrenciler için en zor test olduğu görülmektedir. Düşük sayıda doğru yapanlar en çok bu yıldadır. Yüksek net yapanlar ise daha az sayıdadır. Bu Türkçe'deki netler açısından 2018'den beri en başarısız yılın 2022 olduğunu göstermektedir.

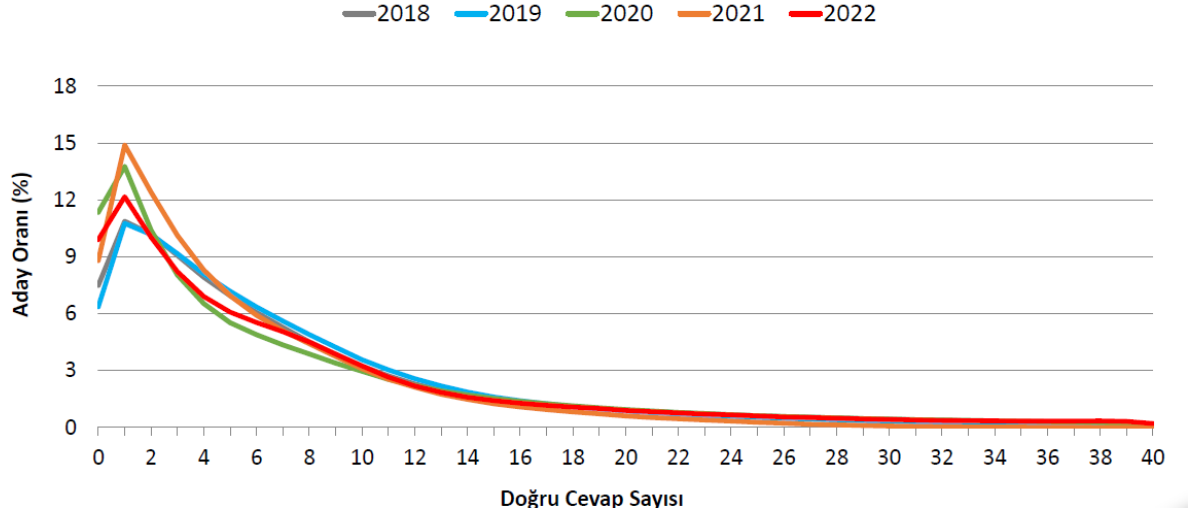
TYT sosyal bilgiler testi için yıllara göre net dağılımları Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. TYT sosyal bilgiler testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Şekle göre kırmızı ile gösterilen TYT 2022 sosyal bilgiler testinin dağılımı diğer yıllara göre öğrencilerin düşük doğru yanıt verdiklerini göstermektedir.

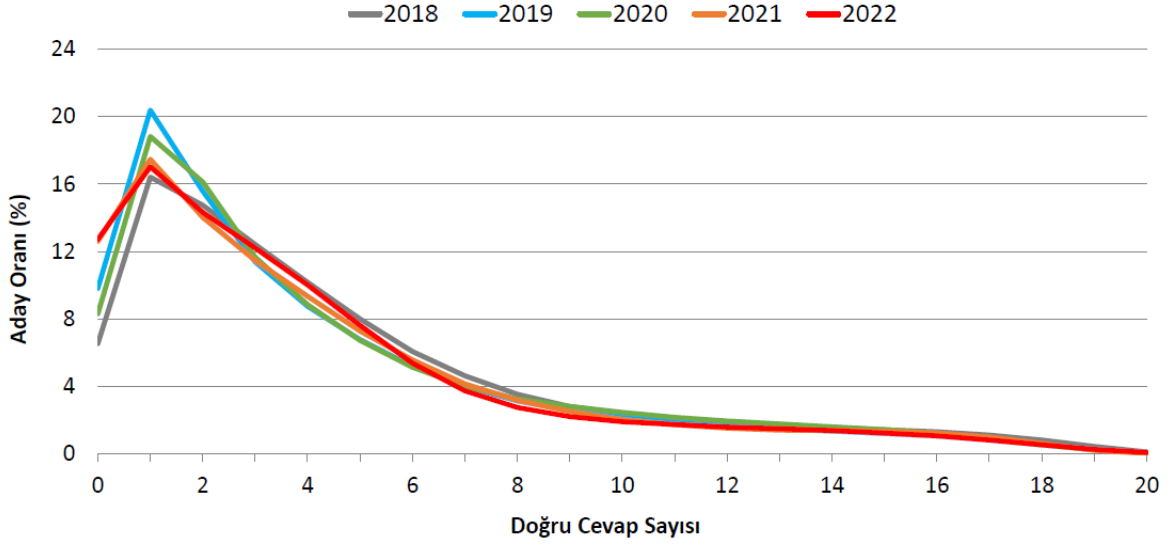
TYT matematik testi için yıllara göre net dağılımları Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 3. TYT matematik testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

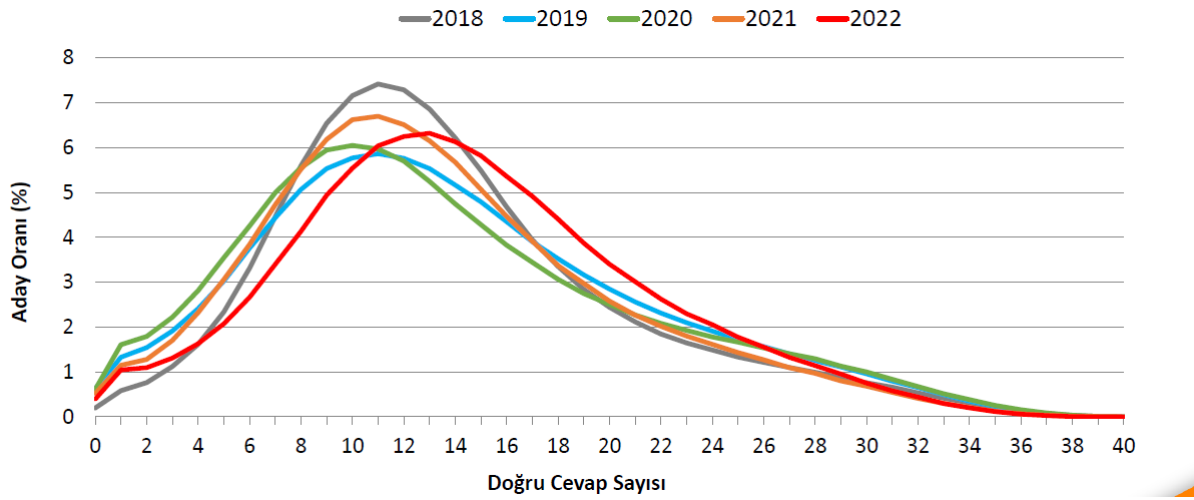
Şekle göre tüm yıllar için matematik başarısı TYT için oldukça düşüktür. Pandeminin etkisini gösterdiği 2021 yılından bile daha fazla öğrencinin düşük netler aldığı ifade edilebilir.

TYT fen bilimleri testi için yıllara göre net dağılımları Şekil 2’de verilmiştir.

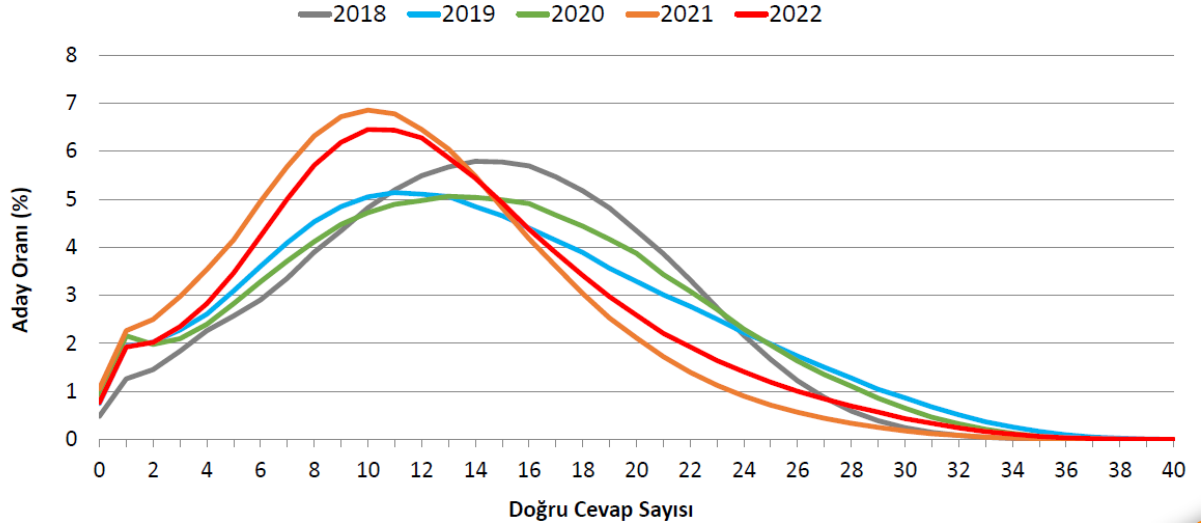

Şekil 4. TYT fen bilimleri testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Yıllara göre AYT Türk Dili doğru yanıt dağılımları Şekil 5'te verilmiştir.

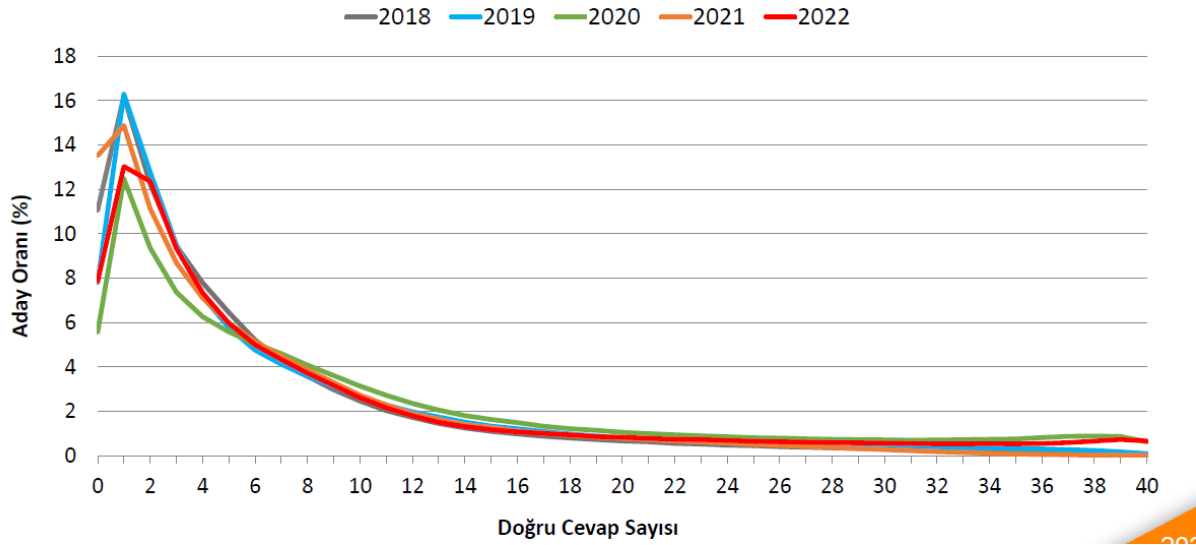

Şekil 5. AYT Türk dili testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

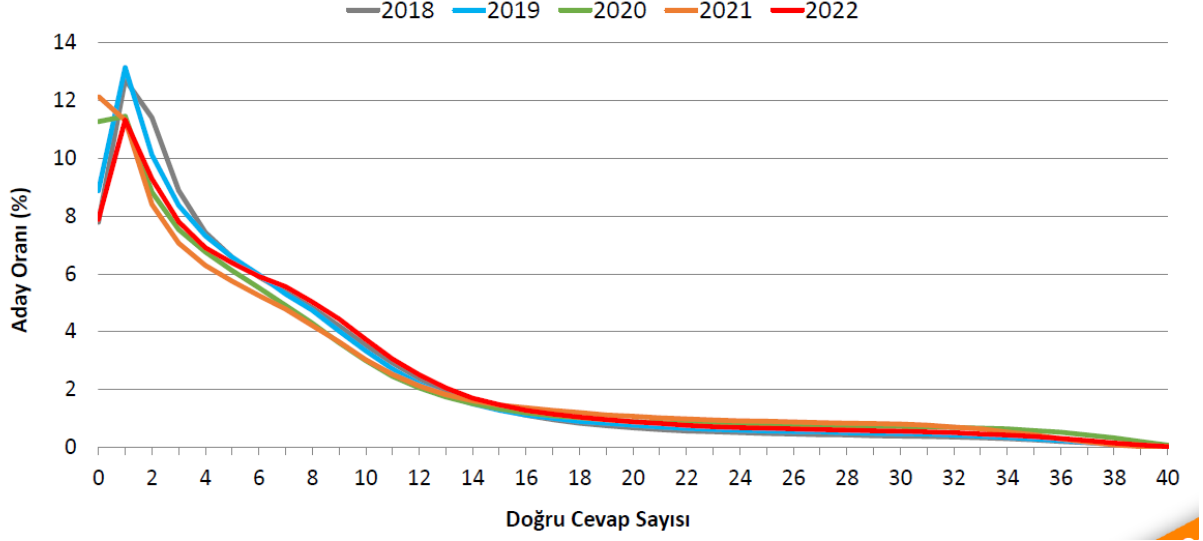

Şekil 6. AYT Türk dili testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Şekil incelendiğinde pandeminin etkisini gösterdiği 2021 ve 2022 yıllarında yapılan doğru yanıtların diğer yıllara göre oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Şekil 7. AYT matematik testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Şekil 8. AYT fen bilimleri testinin yıllara göre doğru yanıt dağılımı

Matematik ve fen bilimleri için tüm yıllarda başarı durumunun oldukça düşük olduğu ifade edilebilir.

YKS puanlarının yığımsal dağılımı Tablo 5’te, yerleştirme puanlarının yığımsal dağılımı ise Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 5. YKS puanlarının yığınsal dağılımı

Puan Aralığı	Aday Sayısı				
	TYT	SAYISAL	SÖZEL	EŞİT AĞIRLIK	DİL
500	1	1	1	1	5
480 ve üstü	904	1.336	26	71	285
460 ve üstü	6.963	7.942	141	502	1.250
440 ve üstü	21.531	20.134	432	1.543	2.880
420 ve üstü	43.782	35.466	1.032	3.590	5.297
400 ve üstü	73.044	52.525	2.545	7.581	8.910
380 ve üstü	109.614	71.150	6.322	14.865	14.025
360 ve üstü	155.969	91.711	15.716	33.854	20.553
340 ve üstü	216.201	114.644	34.714	69.047	27.937
320 ve üstü	297.237	141.257	67.076	114.643	35.615
300 ve üstü	405.646	173.451	118.713	172.499	43.472
280 ve üstü	554.023	213.695	198.050	250.004	51.668
260 ve üstü	752.024	264.209	314.183	358.086	59.950
240 ve üstü	1.006.285	329.236	472.743	507.198	68.792
220 ve üstü	1.322.261	415.971	674.046	708.493	78.164
200 ve üstü	1.711.044	543.342	910.587	969.208	88.481
180 ve üstü	2.179.831	752.177	1.151.486	1.274.374	99.432
160 ve üstü	2.669.686	1.049.953	1.349.744	1.561.709	110.262
140 ve üstü	2.891.765	1.336.740	1.464.760	1.739.891	118.758
120 ve üstü	2.911.204	1.427.872	1.493.305	1.779.240	122.767
100 ve üstü	2.911.511	1.429.833	1.494.079	1.780.135	123.163

TYT puanlarına göre 100 puan ve üzerinde alan 2.911.511 aday bulunmaktadır. TYT'ye giren ve sınavı değerlendirmeye alınan 3.008.029 aday olduğu göz önüne alındığında **96.518 adayın 100 puan altında kaldığı bir başka ifadeyle TYT'de sıfır çektiği** görülmektedir. Bu ülkemiz açısından eğitimin çökme noktasına geldiğini ve belki de geçtiğini göstermektedir.

Ayrıca tabloda 160 ve üstünde puan alan 2.669.686 aday olduğu görülmektedir. Bilindiği üzere; önceki yıllarda baraja takılan 338.343 kişi ön lisans ya da lisans programlarını tercih edebilecek minimum yeterliğe sahip olmadıkları şeklinde yorumlanmaktaydı. Ancak bu adaylar kontenjan olması durumunda birkaç bölüm hariç tüm bölümlere yerleşebileceklerdir. Yerleştikten sonra da bir şekilde mezun olacakları hepimiz tarafından malumdur. Dört ya da beş yıl sonra mezun olacak olan bu öğrencilerin çeşitli ve kritik meslekleri icra etmeye başlayacağı düşünülürse, bu sınav ülkemizin yakın geleceğinde liyakatsizlik açısından deprem niteliğinde bir kelebek etkisi yaratacaktır. Ancak piyasacı bir bakış açısına sahip iktidar sahipleri özel/vakıf üniversitelerinin kontenjanlarının boş kalmaması için kaliteden her zaman olduğu gibi taviz vermiştir.

Tablo 6. YKS yerleştirme puanlarının yığınsal dağılımı

Puan Aralığı	Aday Sayısı				
	TYT	SAYISAL	SÖZEL	EŞİT AĞIRLIK	DİL
550 ve üstü	65	158	1	5	30
530 ve üstü	2.122	3.124	28	140	395
510 ve üstü	10.380	11.514	112	683	1.477
490 ve üstü	26.515	24.295	418	1.874	3.336
470 ve üstü	49.496	39.660	1.072	4.219	5.825
450 ve üstü	79.046	56.594	2.611	8.646	9.476
430 ve üstü	115.046	74.846	6.328	17.822	14.351
410 ve üstü	160.621	95.207	15.215	41.138	20.403
390 ve üstü	218.809	117.745	32.771	76.278	27.358
370 ve üstü	295.056	144.116	62.955	120.713	34.667
350 ve üstü	394.843	175.948	110.838	176.341	42.305
330 ve üstü	526.242	215.369	183.044	249.674	50.183
310 ve üstü	697.635	264.371	288.040	348.392	58.405
290 ve üstü	914.876	326.592	428.974	480.704	66.887
270 ve üstü	1.183.226	407.612	607.238	654.993	75.731
250 ve üstü	1.512.762	521.061	818.793	877.659	85.384
230 ve üstü	1.920.877	691.818	1.046.772	1.144.878	95.689
210 ve üstü	2.408.640	931.300	1.258.605	1.428.915	105.866
190 ve üstü	2.804.680	1.202.733	1.413.996	1.660.356	114.939
170 ve üstü	2.906.518	1.398.870	1.484.546	1.767.729	121.075
150 ve üstü	2.911.466	1.429.347	1.493.920	1.779.984	123.064
130 ve üstü	2.911.511	1.429.832	1.494.079	1.780.135	123.163
115 ve üstü	2.911.511	1.429.833	1.494.079	1.780.135	123.163

2021 YKS’de 100 puan ve üzerinde alan aday sayısı 2.393.283 idi. Sınava giren aday sayısı 2.416.974 idi. Bu durumda 2021 yılında sıfır çeken aday sayısı 23.691 olmaktadır. Bu hesaplamayla sıfır çeken aday sayısının 4 kattan fazla arttığı görülmektedir. Bu durum, bilgiye hiçe yakın alan öğrenci sayısının çokluğunu göstermesi açısından sarsıcıdır.